

Global İnsan Kaynakları

info@global-ik.com

Bağdat Cad. No: 439/7 Suadiye-Kadıköy / İSTANBUL

Tel: (0216) 345 10 66

S İ R K Ü L E R	
TARİH	10.04.2020
KONU	Koronavirüs Tespiti Durumunda Yapılması Gerekenler, Bulaşma Öncesi Ve Sonrası Gereken Önlemler
İLGİLİ MEVZUAT	5510 sayılı Kanun
İLGİ	İşverenler

Fiziksel temas, hava yolu vb. yollarla çok hızlı bulaşabilen ve enfekte olan insan sayısı tüm Dünya'da hızlı şekilde yükselen Koronavirüs (Covid-19) salgınının, toplum sağlığı açısından oluşturduğu riski yönetebilmek adına sosyal hareketliliği ve insanlar arası teması azaltarak sosyal izolasyonun mutlak şekilde sağlanması hayati derecede önem taşımaktadır.

Koronavirüs (Covid-19) Salgınının işyerlerimizde de görülebilmesi olasıdır. Bu nedenle yüksek risk oluşturan bu faktörün işyeri süreçleri açısından iyi analiz edilmesi ve bir çalışmada dahi virüs görülmesi halinde işyerinin nasıl aksiyon alacağına önceden belirlenmesi önem arz etmektedir. İşçi, işveren ve tedarikçi, müşteri ve ziyaretçiler gibi işyeri ortamında bazı kurallara uyulması gerekmektedir.

Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğü yeni koronavirüs salgını kapsamında iş yerlerinde alınacak tedbirler kılavuzu ile başta servisler, iş yerine giriş-çıkışlardan çalışma ortamı ve yemekhanelerde koronavirüsle mücadelede alınması gereken önlemleri duyurmuştur.

SERVİSLERDE ALINACAK ÖNLEMLER

Servis araçlarının özellikle sık temas edilen yüzeyleri başta olmak üzere temizlik ve hijyeninin sık aralıklarla sağlanması, servis kullanan çalışanların araç içerisindeki yüzeylere temasının mümkün olduğunca azaltılması, araçların taşıma kapasitesinin sosyal mesafe göz önüne alınarak planlanması, araç girişlerine el dezenfektanları konulması, seyahat süresince şoför ve tüm yolcuların cerrahi maske takmaları gerekmektedir. Zorunlu olmadıkça özel veya iş seyahatlerinin yapılmaması gerekmektedir.

İŞYERİNE GİRİŞ VE ÇIKIŞLAR ALINACAK ÖNLEMLER

Global İnsan Kaynakları

info@global-ik.com

Bağdat Cad. No: 439/7 Suadiye-Kadıköy / İSTANBUL

Tel: (0216) 345 10 66

İş yerine giriş ve çıkışlarda temaslı sistemlerin kullanılmaması gerekmektedir. İş yerine giriş ve çıkışlarda kullanılacak hijyen malzemelerinin konulmasına yönelik düzenlemeler yapılmalıdır. Temas yolu ile geçiş kontrol sistemi bulunan iş yerlerinde bulaşma riskine karşı temassız sistemlerin kullanılması veya geçici süreyle bu sistemlerin kullanılmaması sağlanmalıdır. Sosyal mesafe kuralına uygun geçiş işaretlemeleri yapılarak mesafenin korunması, yığılma ve kalabalıklaşmanın önlenmesi gerekmektedir. Ayrıca çalışanların işe girişlerinde temassız ateş ölçer ile ateşlerinin ölçülmesi sağlanmalıdır. Ateş, öksürük, nefes darlığı ve benzeri şikayeti olan çalışanlar iş yeri sağlık personeline, bulunmaması durumunda doğrudan sağlık kuruluşlarına yönlendirilmelidir.

SOSYAL MESAFE

Çalışma ortamlarında, koronavirüs salgını dikkate alınarak risk değerlendirmesi ve acil durum planları güncellenmelidir. İş yeri hekimleri, iş güvenliği uzmanları ve hemşireler, ara dinlenmeleri ve yemek molalarını da kapsayacak şekilde çalışma süreleri içinde çalışanların birbirleriyle etkileşimlerinin asgari düzeyde olacak şekilde planlanmasını işverenlere önermelidir. Yemekhane ve dinlenme alanlarında sosyal mesafe ve hijyen kuralları göz önünde bulundurularak, sıra ve masa düzeni uygun şekilde ayarlanmalıdır. Mümkünse, yemekler ve içecekler tek kullanımlık kumanya şeklinde dağıtılmalıdır. Yemekhane ve dinlenme alanları sık aralıklarla dezenfekte edilmelidir.

DEZENFEKTE VE HİJYEN

Günümüz koşullarında iş hayatının ayrılmaz parçaları olan bilgisayar klavyeleri, ortak telefon, diyafon, mikrofon gibi kullanılan tüm araçlar farklı kullanıcılar tarafından kullanıldıkça sık aralıklarla dezenfekte edilmeli, ortak kullanım alanındaki su sebilleri ve çay makineleri mümkün olduğunca kullanılmamalıdır. Çalışma ortamlarına yeterli sayıda elle temas edilmesine gerek duyulmayan çöp kutularının yerleştirilmeli, tuvalet, banyo ve lavabolarda yeterli miktarda kişisel hijyen malzemesinin bulundurulmalı, iş elbiseleri ile harici elbiselerin temasını önlemek için ayrı yerlerde saklanabilmesine yönelik gerekli düzenlemeler yapılmalı, çalışanlara kapalı şişelerde su temin edilmelidir.

İŞYERİNDE ACİL DURUMLARDA MEVZUAT GEREĞİ ALINMASI GEREKEN TEDBİRLER

18.06.2013 Tarih, 28681 Sayılı Resmi Gazetede yayınlanarak yürürlüğe giren “İşyerlerinde Acil Durumlar Hakkında Yönetmelik” 5. Maddesi, işverenlerin acil durumlara ilişkin yükümlülüklerini düzenlemektedir.

Bu maddeye göre işverenlerin yükümlülükleri şunlardır:

Global İnsan Kaynakları

info@global-ik.com

Bağdat Cad. No: 439/7 Suadiye-Kadıköy / İSTANBUL

Tel: (0216) 345 10 66

- Acil durumları önceden değerlendirerek muhtemel acil durumları belirlemek,
- Acil durumların olumsuz etkilerini önleyici ve sınırlandırıcı tedbirleri almak,
- Acil durumların olumsuz etkilerinden korunmak üzere gerekli ölçüm ve değerlendirmeleri yapmak,
- Acil durum planlarının hazırlanması ve tatbikatlarının yapılmasını sağlamak,
- Eğitimli yeterli sayıda çalışanı görevlendirmek ve her zaman hazır bulunmalarını sağlamak,
- İşyeri dışındaki kuruluşlarla irtibatı sağlayacak gerekli düzenlemeleri yapmak ,

İşverenlerin “İşyerlerinde Acil Durumlar Hakkında Yönetmelik” Madde 7 ve Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğü tarafından yapılan duyurular gereği yangın deprem gibi konularda olduğu gibi bulaşıcı hastalıklarda da “Bulaşıcı Hastalıklar Acil Durum Planı” hazırlanması gerekmektedir.

Bulaşıcı Hastalıklar Acil Durum Planında aşağıdaki konular yer almalıdır:

- Eğitimlerin düzenlenmesi, ekiplerin oluşturulması, gerekli tıbbi ekipmanların temini,
- Neler yapılabileceği konusunda toplantılar yapılarak değerlendirme yapılması,
- Tüm çalışanların hijyen ve virüsten korunma konusunda eğitilmesi,
- Hijyen konusunda tüm ekipmanların bulundurulması ve kullanılması konularında eğitilmeleri, kişisel koruyucuların temin edilmesi,
- Hastalıklı kişinin tespiti durumunda ne gibi yolların izlenmesinin belirlenmesi,
- Virüs bulaşan kişilere müdahale edecek ekiplerin (kişilerin) belirlenmesi, koordinasyon konusunda bilgilendirilmesi,
- Misafirlerin ve müşterilerin korunmaları konusunda gerekli tedbirlerin belirlenmesi,
- Acil Telefonların çalışanlarca bilinmesinin sağlanması,
- Acil durum personel telefonlarının tespiti,
- Acil Müdahale ekiplerinin oluşturulması,
- Kritik noktalardaki personel ve yedekleri listesinin oluşturulması,

Ayrıca işletmelerde, işyerlerinde Pandemi Kurulu kurulması tavsiye edilmektedir.

KORONAVİRÜS (COVID-19) BULAŞMASI ÖNCESİNDE ALINMASI GEREKEN TEDBİRLER

İşyerlerinde gerekli tedbirler alınmış olsa da Koronavirüs (Covid-19) Salgını sınır tanımayan bir sağlık problemi olduğundan ötürü, yine de çalışanlarda virüs bulaşması görülebilmesi olasıdır. Tek bir çalışanda dahi virüs görülmesi halinde işyeri olarak ne şekilde aksiyon alacağınıza ilişkin olarak aşağıdaki öneriler bilginize sunulmuştur.

Global İnsan Kaynakları

info@global-ik.com

Bağdat Cad. No: 439/7 Suadiye-Kadıköy / İSTANBUL

Tel: (0216) 345 10 66

- Türkiye genelinde şirkete ait tüm ofislerin, işyerlerinin ve eklentilerinin viral tehditlere karşı dezenfekte edilmesi ve düzenli temizliklerin sıklaştırılması,
- Virüsle mücadelede en etkin yöntem olduğu bilinen hijyen kurallarına hassasiyet göstermeleri konusunda tüm çalışanlara hatırlatmalar yapılması ve ilave iş sağlığı eğitimleri aldırılması,
- Tüm işyerlerinde ve ofislerde çalışanların kolaylıkla ulaşabileceği noktalara alkol bazlı el dezenfektanları konulması,
- Doğru el yıkama teknikleri ile ilgili eğitim için videolar paylaşılması ve 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu gereğince “davranış değiştirici eğitimler” yapılması,
- Pop-up’ lar, afişler, broşürler, mail gönderileri ve benzeri yöntemler ile çalışanların bilinç düzeyini arttırıcı yayınlar paylaşılması,
- İş Yeri Hekimi ve İş Güvenliği Uzmanları çalışanlarının veya bu hizmetleri Ortak Sağlık ve Güvenlik Birimlerinden alıyorsanız ilgili birimlerin yetkililerinin her türlü sorularına yasal mevzuat çerçevesinde kaynağında ve doğru bilgilendirme yapılması,
- Çalışanlara evden/uzaktan çalışma için planlama yapılması ve evden/uzaktan çalışma yönteminin desteklenmesi ve evden/uzaktan çalışma eğitimi verilmesi,
- Şirketin faaliyetleri ile ilgili yurt içi ve dışına yapılacak tüm seyahatlerin durdurulması, Kamu otoritelerinin yurtdışı ve şehirlerarası seyahat yasağına uyulması,
- Ancak zorunlu olarak yurt dışına seyahat etmiş/edecek kişilerin, şirket İSG birimine bilgi vermesi gerekmektedir. Bu kişiler seyahat dönüşünde en az 14 gün boyunca çalışma alanına alınmayarak, Sağlık Bakanlığı’nın seyahat sonrası tavsiye ve direktiflerine uymaları talep edilmediir.
- Aynı şekilde çalışanların yakın temasta olduğu aile bireylerinden herhangi birinin de yurt dışına seyahat edip dönmesi durumunda çalışanın üst yöneticisi ve şirket İSG birimine bildirim yapmakla yükümlüdür. Yakın temasta bulunulan (aynı evde yaşayan) aile bireyinin yurt dışı seyahat hikayesi bulunması durumunda da ilgili çalışanın en az 14 gün süre ile çalışma alanına alınmayarak Sağlık Bakanlığının tavsiye ve direktifleri doğrultusunda gerekli tedbirleri almaları talep edilmelidir. İlgili çalışanın bu süre zarfında uzaktan/evden çalışması talep edilebilir. Uzaktan/evden çalışması mümkün olmayanlar için bu sürede izin kullanmaları sağlanmalıdır.
- İşin devamlılığı için ofis içinde birinin bulunması zorunlu olan hallerde (örneğin yerinde teknik müdahale zorunluluğu) nöbetleşe 1’er kişi dönüşümlü olarak görev yapması tavsiye edilmektedir.
- Hamile, engelli, 65 yaş üstü kişilerle aynı evin içinde yaşayanlar ve kronik rahatsızlığa (insülin bağımlı diyabet, kalp yetmezliği, by-pass, kanser, organ yetmezliği, siroz, KOAH, felç geçmişi olan, bağışıklığı baskılayıcı ilaç kullananlar) sahip hassas gruptaki

Global İnsan Kaynakları

info@global-ik.com

Bağdat Cad. No: 439/7 Suadiye-Kadıköy / İSTANBUL

Tel: (0216) 345 10 66

çalışanlarımızın uzaktan/evden çalışması sağlanmalıdır. Uzaktan/evden çalışması mümkün olmayanlar için bu süre için izin verilmelidir.

- Kronik hastalığa sahip çalışanların sağlık raporu ve/veya belgelerini İş Yeri Hekimlerine ileterek uygunluk alınması,
- Hastalık belirtileri olan çalışanlar iş yerine gelmeden buldukları yerden üst yönetici ve ISG görevlisini bilgilendirerek Sağlık Bakanlığının tavsiyeleri doğrultusunda hareket edilmesi,
- Şirketin tüm etkinlik ve organizasyonları iptal edilmesi,
- Toplantıların dijital araçlar kullanılarak uzaktan yapılması,
- Çalışma alanlarının dezenfekte edilmesi, sık dokunulan yüzeylerin rutin temizliğinin yapılması, yemekhane ve dinlenme alanlarında sosyal mesafe ve hijyen kuralları göz önünde bulundurularak, sıra ve masa düzeni uygun şekilde ayarlanması. Yemekhane ve dinlenme alanları sık aralıklarla dezenfekte edilmesi,
- Yemek öncesinde ve sonrasında ellerin bol su ve sabun ile en az 20 saniye boyunca yıkanması ve tek kullanımlık havlu ile ellerin kurulanması gibi kişisel hijyen kurallarının uygulanmasına imkân veren düzenlemeler yapılması,
- Baharat, kürdan, tuz, kaşık, çatal, bıçak, bardak gibi malzemelerin tek kullanımlık olacak şekilde sunumu sağlanması, yemekhane görevlilerinin kişisel hijyen kurallarına uygun davranması ve uygun kişisel koruyucu donanımları sağlanması.

HERHANGİ BİR ÇALIŞANA KORONAVİRÜS (COVID-19) BULAŞMASI HALİNDE ALINMASI GEREKEN TEDBİRLER

Herhangi bir çalışanda hastalığın belirtileri ortaya çıkması durumunda alınacak tedbirler:

- Alo 184 aranarak bilgilendirme yapılmalı ve yönlendirmeye göre ya sağlık kuruluşu tarafından alınması sağlanmalı ya da çalışan sağlık kuruluşuna sevk edilmelidir. Sevk sırasında mutlaka maske, eldiven vs. gibi koruyucu tedbirler alınmalıdır. Eğer evde ise işyerine gelmemesi sağlanmalıdır. Solunum yolu hastalığı belirtileri gösteren çalışanların işyerine gelmemesi, derhal maske takarak en yakın sağlık kuruluşuna başvurması sıkı sıkı tembihlenmelidir.
- Yakın çalışma arkadaşları ve işyerinde bulunduğu sırada temas ettiği kişilerin listesi çıkarılmalıdır.
- Teması muhtemel kişiler bilgilendirilmeli ve mümkün mertebe evlerine gönderilmeli veya izole bir ortamda kişisel koruyucular sağlanarak çalışma ortamı oluşturulmalıdır.
- Evde buldukları sırada da sosyal izolasyonu sağlamaları gerektiği söylenmeli ve o kişilerde de belirtiler ortaya çıktığında en yakın sağlık kuruluşuna gitmeleri sağlanmalıdır.

Global İnsan Kaynakları

info@global-ik.com

Bağdat Cad. No: 439/7 Suadiye-Kadıköy / İSTANBUL

Tel: (0216) 345 10 66

- Belirti gösteren çalışanın kullandığı ekipman, masa, klavye vs mutlaka dezenfekte edilmelidir. Bu kişinin kullandığı asansör, yemekhane, tuvalet vs. dezenfekte edilmelidir.

İşyerindeki çalışması sırasında herhangi bir çalışanda testin pozitif çıkması durumunda işyerinde şu aksiyonlar alınmalıdır:

- Durum derhal Alo 184 ve il sağlık müdürlüğüne bildirilmelidir.
- Yakın mesai arkadaşları ve işyerinde bulunduğu sırada temas ettiği kişiler eve gönderilmelidir. Bu kişiler 14 gün evde karantinada kalmalıdır. Karantina sürecinde hastalık belirtisi ortaya çıkanlar en yakın sağlık kuruluşuna başvurmalıdır.
- Yakın temaslı olarak karantinada olan kişinin de pozitif olması durumunda yine temas kurduğu kişiler tespit edilerek işlem tekrarlanmalıdır.
- İşyerinden sevk edilecek kişiler için bir izolasyon alanı oluşturulmalıdır.
- Pozitif vakanın kullandığı muhtemel her alan; yemekhane, servis aracı, asansör, lavabo, toplantı odası, dinlenme/soyunma odası, revir vs dezenfekte edilmeli ve havalandırılmalıdır. Mümkünse tüm işyerinin dezenfekte edilmelidir.
- Çalışanın Covid-19 testi pozitif çıktığında ve kişinin bu virüsü işyerinde kapıldığı kesin biliniyor ise ayrıca 3 iş günü içinde SGK'na <https://kesenek.sgk.gov.tr/IsvBildirimFormu/welcome.do> linki üzerinden iş kazası bildirimini yapılmalıdır. Eğer işyerinde kapıldığı konusunda tereddütler varsa bu durumda ihtirazi kayıtlarla bildirilmelidir.
- Bulaşmanın ilk tespiti sonrası yayılım tam tespit edilemiyorsa öncelik çalışanın bulunduğu kat/yakın mesafedeki çalışanların karantinaya alınması doğru olacaktır. Yayılımın eğer engellenemiyorsa tüm işyeri bazında karantina uygulaması düşünülmeli ve bunun hazırlığı yapılmalıdır.

İŞ KAZASI ve MESLEK HASTALIĞI SAYILACAK KORONAVİRÜS MARUZİYETİ DURUMUNDA YAPILMASI GEREKENLER

İş Kazası ve Meslek Hastalığı Maruziyeti Olması Durumunda;

- İş kazasında yaşandığında; insan kaynakları birimi, iş sağlığı ve güvenliği birimi ve bölüm yetkilileri durumdan haberdar edilir.
- İş kazası formları tutularak kayıtlar saklanır.
- Aynı gün içinde kolluk kuvvetlerine (Hastane polisi) bilgi verilir.
- İş kazalarını kazadan sonraki üç iş günü içinde Sosyal Güvenlik Kurumuna (SGK) bildirim yapılması zorunludur.

Global İnsan Kaynakları

info@global-ik.com

Bağdat Cad. No: 439/7 Suadiye-Kadıköy / İSTANBUL

Tel: (0216) 345 10 66

- İş kazasının bir daha meydana gelmemesi için gerekli tedbirler alınır.
- İş kazası geçiren çalışana işe başlamadan önce eğitim verilir.
- 6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu'nun "Çalışanların eğitimi" başlıklı 17'inci maddesinde; "İş kazası geçiren veya meslek hastalığına yakalanan çalışana işe başlamadan önce, söz konusu kazanın veya meslek hastalığının sebepleri, korunma yolları ve güvenli çalışma yöntemleri ile ilgili ilave eğitim verilir" hükmü mevcuttur.

Saygılarımızla,